

na ljubezen pa človeka rada premoti, da ne spoznava samega sebe. V nevarnosti so pa posebno ti, ki imajo sami sebe za dovršene, in nezmo-
tljive in svojo vednost previsoko cené, ter mislijo, da jim ničesa ne manj-
ka. Tako je bilo zmirom, tako bodi zanaprej, — ukljub vsem postavam.
— Da bi bil človek vedno sebi enak in na istem mestu, ni mogoče;
kdor ne napreduje, zaostaja. To, kar se je človek naučil v zgodnji mla-
dosti in je v mladih letih rabil z vnemo mladenčevo, zgubi s časom vso
mikavnost, in od vsega tega ostanejo le obrabljene oblike, in vse se ra-
do preverže v pedanterijo, ki se derži le čerke, iz katere je pa že življe-
nje davno zginilo, kajti duševna delavnost: opazovanje, mišljenje, primerje-
vanje in izvrševanje sklepov se ne družuje s pedanterijo.

Žalostno za učitelja, še žalostnejši za šolo, kjer je duh zginil in
vlada le mehanizem. Izgovor se sicer povsod lahko najde, ali večkrat
je tak izgovor le nova tožba samega sebe. Deržimo se povsod resnice
in ta nas bode osvobodila; svoje dolžnosti spoelnjmo po svoji vesti,
da nas ne zadene ostra sodba, katero je izrekel hišni gospodar zaniker-
nemu hlapcu.

Prezirati se pa nikakor ne sme, da tudi najspretnější in najboljši
učitelj lahko zabrede v mehanizem, ali iz samoljubja ali iz nevednosti.
Dobro je tedaj, da tudi skušeni učitelj pozna orodje, s katerim se zoper-
stavlja neprijatelju napredku, mehanizmu. Temu prištevamo pa med dru-
gim tudi učiteljske zборе posebno pa spisovanje učiteljskega ali šol-
skega dnevnika. Brez posebnega truda in z majhnimi stroški si lah-
ko napravi učitelj dnevnik, ki ga naj bolj naravno in priprosto podučuje,
kakšna je njegova šola, ki ga opozoruje na pomanjkljivosti in mu kaže,
kaj je treba popraviti in zboljšati in ga varuje postanka in samoljubne
misli: „Meni se ni treba več učiti“. — Dnevnik ali tednik spisovati pa
tudi zahteva postava. (Dalje prih.)

Živa šola.

Sedmi pogovor.

Jajce.

(Učitelj naj učencem pokaže kurje jajce (pirh), in naj vpraša:) Kaj je
to? Ktera ptica je to jajce znesla? Kako pravimo tedaj temu jajcu?
Ali poznate tudi jajčke drugih drobnih ptičkov? Kterih? Kam nesejo
ptički jajčke? Kako in kje delajo ptički gnjezda? Poglejmo jajce in
kroglo! Ali ste si jajce in krogla podobni? Kako si niste podobni?
Kaj je jajasto, kaj okroglo?

(Učitelj naj jajce ubije, in naj beljak in rumenjaki izlije v kako skledico:)
Kakšen je beljak, kakšen rumenjaki? Kakšne barve je navadno jajce?

Čemu so jajca? Kdor kurje jajce najde, naj ga materi dá. Iz tujih gnejzdov ne smete jajc pobirati. Nikoli pa se ne smejo ptičji jajčki pobirati in pokončavati. Zakaj ne?

Kako pravimo oboročenemu jajcu? Kedaj dobivajo otroci pirhe? Kdo otrokom deli pirhe? Kaj pomenijo pirhi? Pirh je oprežilkano jajce. V jajcu sta pa rumenjaki in beljak s tankimi kožicami povita in s peščeno ali persteno lupino obdana; v njima je neki kal življenja prikrit, iz njega koklja ali tiček izleže živo pišče ali živega ptička. Jajce pomenja tedaj prihodno življenje — vstajenje. Kaj pomenja rudeča barva (kri, zatajevanje, terpljenje)?

Izgovarjajte besedo „jajce“ počasi! Kolikrat se ta beseda izreče, koliko zlogov ima? Koliko čerk ima prvi, koliko drugi glas? Štejte glase in čerke po perstih! Kteri glasnik ali katero čerko v tej besedi naj lože izgovarjate ali pojete?

Glejte, naredil (namalal) vam bodem jajce na tablo (učitelj naredi o)! Primite čertalnik, naredite tudi vi več takih o! Ali ste že videli koló? Kóla imajo kolesa. Kakšno je mlinsko kolo? Napišimo kolo! Izrecite: „kolo“! Koliko koles ima beseda „koló“? Kaj je peto koló? Tudi pri pisanji ne sme biti petega kolesa (nepotrebnih ččkarij i. t. d.)

Kaj je to: „čez steno soli prosi?“ „Ako na kvišku veržeš, je belo, ko pade na tla, je rumeno?“

Ker ste bili pridni, bodemo danes zapeli:

Poziv k petji.

(Kanon.)

Pti-či-ce le-po nam pe-va - jo, k pe-tju pri-
jaz-no nas va - bi - jo.

Peter Hitzinger

(Znojemski, Podlipski)

v

slovstvu slovenskem.

VIII.

Da je Podlipskemu res najbolj v čislih bila vera in cerkev katoliška, o tem spričujejo nam živo spisi, ki jih je poleg „Zgodeb katoli-